

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING OCH ÅRSREDOVISNING 2017

TEMA: NÅD OCH KALLELSE

GODKÄND I KYRKOFULLMÄKTIGE 12 JUNI 2018

Innehållsförteckning

Inledning	sid 3
Om Skarpnäcks församling	sid 4
Församlingslivet i bilder	sid 5
Församlingslivet i siffror	sid 6
Församlingslivet i statistik	sid 7
Skarpnäcks församlings ettårs mål	sid 8
Grundläggande uppgiften	sid 9-12
Gudstjänst, Undervisning, Diakoni, Mission och utvecklingsprojekt	
Stödjande funktion	sid 13-15
Kansli, service, fastighet och kommunikation (<i>valet sammanställt i separat bilaga</i>)	
Stolthetsträdet	sid 16-17
Resultat av en utvärdering från anställda i Skarpnäcks församling	
Lista förtroendevalda ledamöter och ersättare 2017	sid 18
Årsredovisning framsida	sid 19
Förvaltningsberättelse	sid 20-21
Eget kapital	sid 22
Kollekter	sid 23
Ekonomisk flerårsöversikt	sid 24
Resultaträkning	sid 25
Balansräkning Tillgångar	sid 26
Balansräkning Eget kapital	sid 27
Tilläggsupplysningar	sid 28-30
Noter	sid 31-35
Underskrifter	sid 36

Folkvalda Revisionsberättelse och KPMG Revisionsberättelse bilagor

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING MED ÅRSREDOVISNING 2017, SKARPNÄCKS FÖRSAMLING
Org nr 252000-0742. Till Kyrkorådet 14 maj, för beslut i kyrkofullmäktige den 12 juni 2018

INLEDNING

Denna verksamhetsuppföljning med årsredovisning 2017 syftar till att ge en samlad avstämning mot målen i verksamhetsplan och budget 2017.

NÅD och KALLELSE har varit Skarpnäcks församlings tema för året. Dessa teman har tillsammans med församlingens fyra ettårs mål genomsyrat församlingens arbete i så väl den grundläggande uppgiften som de stödjande funktionerna.

Verksamheten har behållit sitt fokus på barn (0-18 år), mission och ideella med både gamla och nya inslag.

Kyrkovalet har varit den händelse som framför allt utmärkt sig under 2017 i Skarpnäcks församling. Det för året satta målet att öka valdeltagandet från 18,64 till 25 procent. Ett mål som när det sattes kändes svindlande men som skulle visa bli nått med råge. 32,92 % vilket motsvarar 6329 röstande av medlemmarna i församlingen valde att göra sin röst hörd i detta val. Mer att läsa om det arbete som låg till grund för detta höga valdeltagande står att läsa på sidan 8 samt i den bifogad bilaga om valet.

2017 har även reformationsåret firats. Flera satsningar har gjorts för att påminna om det arv Martin Luther lämnat efter sig. I kontraktet har en Lutherutställning rest runt och just under VALveckorna var det Skarpnäcks församlings tur att vara värd för utställningen (sid 10).

Markuskyrkans renovering har fortsatt prägla Skarpnäcks församling under 2017. De lokaler som tidigare fungerat som givna platser för församlingens verksamheter har ersatts av andra alternativ. Tack vare både uthållighet och uppfinningsrikedom har verksamheten inte bara kunnat leva vidare under nya former – Den har även vuxit och utvecklats (sid 9-12 och 13).

Under sommaren 2017 genomfördes en organisationsförändring i församlingen. Den grundläggande uppgiften kom att delas i två helt nya arbetslag. Samtidigt som de nya arbetslagen formades påbörjades ett omfattande arbetsmiljöarbete. Tid och resurser har ägnats åt omfattande processer för att skapa en ökad känsla av arbetsglädje bland anställda i Skarpnäcks församling. I 2017 års samlade bild av stoltheter under året är just arbetsglädje ett ord som sticker ut. (sid 16-17)

Förtroendevalda i kyrkorådet har mött personal i Skarpnäcks församling vid flera tillfällen under året. Ett tillfälle vid det årliga julbordet men framförallt vid alla de stunder som bjöds under valveckorna och de många tillfällen som fanns för förtidsröstning.

OM SKARPNÄCKS FÖRSAMLING

Skarpnäck är ett stadsdelsområde i Stockholms kommun. Stadsdelsområdet som löper längst med linje 17, från Hammarbyhöjden i norr till Skarpnäck och Orhem i söder. Här bor det drygt 47 000 invånare och av dem tillhör lite mer än 22 600 personer Svenska kyrkan. Skarpnäcks församling har **43 anställda med en budget som omfattar ca 40 miljoner kronor**. Verksamheten bedrivs bland annat i de egna lokalerna i Bagarmossens kyrka i Bagarmossen, Markusplatsen på Skarpnäcks allé och i Markuskyrkan, tältet och församlingens kansli i Paviljongen i Björkhagen.

Skarpnäcks församling är en folkkyrka, en plats där alla som verkar i församlingen genom sin kallelse har lika värde. Där Guds rike ska utbredas, där människor ska komma till tro, där det finns kristen gemenskap och där skapelsen ska återupprättas.

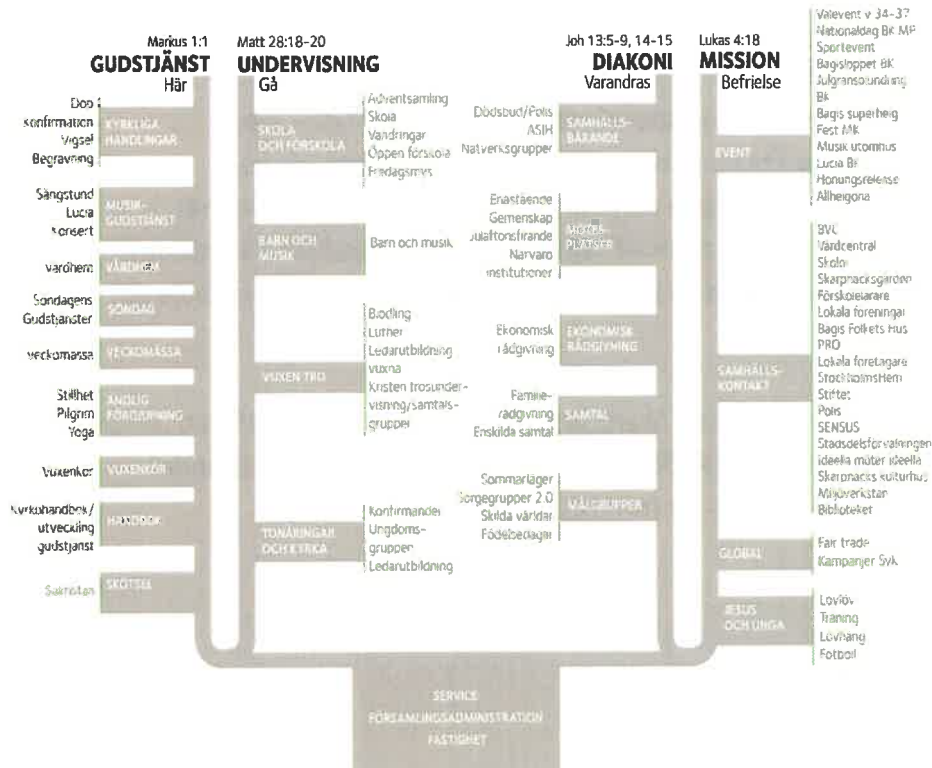
Församlingens vision är att verka för det goda samhället och vara närvarande i livets alla skeenden. **Ett långsiktigt mål för all verksamhet i Skarpnäcks församling** är att alla i församlingen år 2020 ska hitta frizoner (tillfällen där ojämlikhet upphör) och att fler ska uppleva evangelisk glädje. **De prioriterade områdena 2017** var Idealitet, Möten med barn 0-18 och Mission.

Skarpnäcks församling arbetar målstyrt efter såväl ettårs mål som mer långsiktiga intentioner (läs mer på sid 8 och 12).

Organisation i trädform. Sedan 2015 har Skarpnäcks församling använt liknelsen av ett träd som bild för organisationen i församlingen och dess verksamhet. Församlingens alla aktiviteter är uppdelade på fyra grenar utifrån den grundläggande uppgiften: diakoni, undervisning,

mission och gudstjänst.

Bilden av trädet synliggör de verksamheter som bedrivs i och av Skarpnäcks församling. Tack vare den lättöverskådliga bilden av den grundläggande uppgiftens alla verksamheter har församlingens anställda medarbetare, fått en bättre överblick över utbudet Skarpnäcks församling har att erbjuda.

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING MED ÅRSREDOVISNING 2017, SKARPNÄCKS FÖRSAMLING
Org nr 252000-0742. Till Kyrkorådet 14 maj, för beslut i kyrkofullmäktige den 12 juni 2018

FÖRSAMLINGSLIVET 2017 I BILDER

Ovan ser du ett urval från församlingens FaceBook från 2017.

Nedan ser du ett urval från församlingens Instagram från 2017.

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING MED ÅRSREDOVISNING 2017, SKARPNÄCKS FÖRSAMLING
Org nr 252000-0742. Till Kyrkorådet 14 maj, för beslut i kyrkofullmäktige den 12 juni 2018

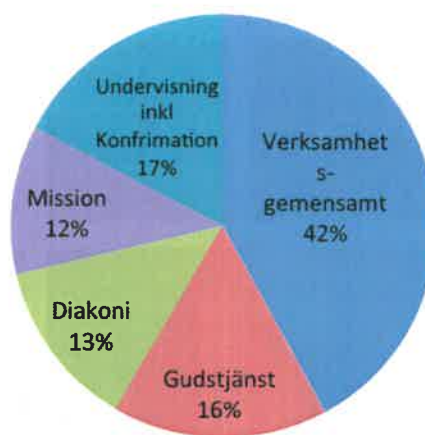
FÖRSAMLINGSLIVET 2017 I SIFFROR (inom parentes 2016)

Gudstjänsterna samlade totalt **15375** (**16789**) besökare (Skogskyrkogården ingår inte). **73** (**75**) par vigdes **221** (**183**) personer döptes **71** (**92**) ungdomar konfirmerades i Skarpnäcks församlings verksamhet **170** (**159**) begravningar hölls enligt Svenska kyrkans ordning (Skogskyrkogården inräknat). Församlingen hade **12** (**13**) körer med **227** (**227**) deltagare **8** (**9**) av dessa var barn- och ungdomskörer med **130** (**120**) deltagare. Barn- och ungdomsverksamheten hade **16 248** (**17317**) besök **8 602** (**14 018**) besök gjordes i öppen verksamhet **45** (**66**) frivilliga ledare fanns i barn- och ungdomsverksamhet och **20** (**28**) skolklasser fick besök.

Utfall 2016

Utfall 2017

Skillnaden i kostnadsfördelningen mellan 2017 och 2016 är det pågående arbetet med att förbättra konteringsförfarandet. Detta arbete görs för att succesivt skapa bättre underlag för det framtida budgetarbetet.

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING MED ÅRSREDOVISNING 2017, SKARPNÄCKS FÖRSAMLING
Org nr 252000-0742. Till Kyrkorådet 14 maj, för beslut i kyrkofullmäktige den 12 juni 2018

FÖRSAMLINGSLIVET 2017 I STATISTIK

MEDLEMSANTAL 31 DECEMBER 2017 (2015)

	Skarpnäcks församling	Stockholms stift*	Svenska kyrkan, hela riket*
Folkmängd	47 726 (47 428)	2 010 164 (1 975 888)	10 120 242 (9 995 153)
Antal medlemmar	22 685 (22 734)	1 011 601 (1 020 172)	6 008 356 (6 116 480)
Antal medlemmar i procent av folkmängd	47,53% (47,93)	50,32 % (51,63)	59,37 % (61,19)
Aktiva inträden	91 (59)	2 428 (1940)	14 420 (8116)
Aktiva inträden i procent av icke-medlemmar	0,36 % (0,24)	0,24 % (0,20)	0,35 % (0,21)
Aktiva utträden	333 (360)	16 691 (14 919)	96 735 (90 259)
Aktiva utträden i procent av medlemmar	1,47 % (1,58)	1,65 % (1,46)	1,61 % (1,48)

KONFIRMATIONSSTATISTIK

	Totalt antal 15-åringar i församlingen	Antal tillhöriga	Totalt antal konfirmerade i församlingens verksamhet	Totalt antal konfirmerade i procent mot antal tillhöriga (och antecknade 2012-2014).	Antal konfirmander som deltagit mer än 25 % men hoppat av före konfirmationen	Antal konfirmander från annan församling	Totalt antal konfirmerade församlingsbor	Totalt antal konfirmerade församlingsbor i procent mot antal tillhöriga (och antecknade 2012-2014).
2017	429	196	71	36,22%	1	13	83	42,34%
2016	389	172	92	53,49%	4	27	84	48,83%
2015	446	192	83	43,22%	6	25	69	30,20%
2014	386	240	67	27,92%	7	16	58	24,17%
2013	376	229	84	36,68%	6	47	57	24,89%

KYRKLIGA HANDLINGAR

	Antal församlingsbor	Förrättningar i Skarpnäcks församling	Antal församlingsbor	Förrättningar i Skarpnäcks församling	Antal församlingsbor	Förrättningar i Skarpnäcks församling	Antal församlingsbor	Förrättningar i Skarpnäcks församling
	2017	2016	2015	2014				
Vigsel	73	7	75	10	73	9	77	14
Varav kyrklig välsignelse	2	0	2	0	4	2	2	0
Dop	221	137	182	62	218	155	174	100
Konfirmation	83	25*	83	92	77	83	61	67
Begravningar	170	4**	158	13	197	49	161	57
	547	173	498	177	565	296	473	238
Avlidna	290	(292)						
Födda	728	(732)						

* Obs under 2017 ägde Skarpnäcks församlings konfirmationsgudstjänster rum i andra församlingar i kontraktet.

** Obs under 2017 det var fyra stycken begravningar som ägde rum i Skarpnäcks församlings lokaler under 2017 majoriteten av resterande ägde rum på Skogskyrkogården.

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING MED ÅRSREDOVISNING 2017, SKARPNÄCKS FÖRSAMLING

Org nr 252000-0742. Till Kyrkorådet 14 maj, för beslut i kyrkofullmäktige den 12 juni 2018

SKARPNÄCKS FÖRSAMLINGS ÅRSMÅL 2017

Skarpnäcks församling strävar efter att arbeta utifrån en tydlig målstyrning där besluten i mesta möjliga mån ligger direkt i det vi kallar löven. Det betyder att de arbetsgrupper som möjliggör församlingens verksamheter även planerar och följer upp respektive verksamhet utifrån de mål och förhållningssätt som är aktuella under året.

Det är ett arbetssätt som införts stegvis under flera år. Precis som alla större organisatoriska förändringar är det en process som behövt få ta tid. För att ett målstyrt arbete ska kunna leda till förbättringar krävs två saker: väl förankrade mätbara mål och återkommande uppföljningar.

Tack vare ett kontinuerligt uppföljningsarbete har Skarpnäcks församling skapa nya möjligheter och lösningar i verksamheten för att leda arbetet i sin helhet framåt. Lösningen finns i gruppen!

På sidan tre nämns att det **långsiktiga målet** att *"alla i församlingen år 2020 ska hitta frizoner (tillfällen där ojämlikhet upphör) och att fler ska uppleva evangelisk glädje"*.

Det fanns under 2017 även fyra stycken mål för "grenarna", det vill säga för all verksamhet i den grundläggande uppgiften. Nedan står målen, utvärderingen av dem följer på sidorna 9-11.

Arbetslagen service och kansli samt området kommunikation ligger enligt trädorganisation i stammen, som en stödfunktion. Samtidigt går det arbete service, kansli och kommunikation utför som en röd tråd genom all verksamhet, en tråd som både stöttar och ingår i den grundläggande uppgiften. Utvärderingen av dem följer på sidorna.

2017-års mål för den grundläggande uppgiften och stödjande funktioner

Fyra ord står i fokus 2017: Val, dop, Luther och öppenhet.

1. **Öka valdeltagandet från 18.64 % (2013) till 25 % (2017).**
2. **Bibehålla dopstatistiken för vuxna, unga och barn på samma nivå som 2015 (30 %).**
3. **Möjliggöra församlingsbors kallelse så att Guds nåd allena* synliggörs.**
4. **Skapa sammanhang för församlingsbor så att Skarpnäcks församling är en frizon**.**

* Nåden allena (sola gratia på latin) är en av reformationens fem pelare (doktriner). Den förklarar att människan inte kan "frälsa sig själv" utan att hon enbart kan bli räddad genom Guds barmhärtighet, som man förtjänar genom rättfärdiggörelsen.

** I en frizon är det jämlikt, rättvist, all brist och all fullkomlighet ryms där.

Grundläggande uppgift Gudstjänst Undervisning Diakoni Mission

Under 2017 har Markuskyrkan varit fortsatt stängd för renovering. Kyrkans stängning har fortsatt tvinga församlingens verksamhet hitta nya platser att verka i. I Björkhagen står tält vilka används flitigt under såväl kyrkliga handlingar som dop och vigsel samt gudstjänst och musikframträdanden. Verksamhet har också fått anpassa sig efter rådande lokaler genom att *flytta ut* i större utsträckning, både som i Öppna förskolans fall där verksamheten vissa dagar och tider förlagts utomhus, under björkarna men också i form av samarbeten med andra kyrkor i närområdet och inte minst har Kärrtorps gymnasiums aula använts flitigt under året.

Trots (eller kanske tack vare) att Markuskyrkans öppnande är starkt efterlängtat av så väl personal som församlingsbor har verksamheten inte bara lyckats behållas utan även blomstra och spridas. Eller för att citera den svenska psalmboken, psalm 793: *"Ett enat folk på väg. Ett enat folk med samma mål. Guds rike är på väg. Och redan finns det mitt ibland oss"*.

Kommentarer till grundläggande uppgiftens ETT-års mål

Mål 1 Öka valdeltagandet från 18,64 % (2013) till 25 % (2017).

✓ **Ja, det målet överträffades med råge.** Hela 32,92 % av medlemmarna i församlingen valde att göra sin röst hörd i detta val. Att målet nåddes kan förklaras av många orsaker. Om den bidragande faktorn var det politiska ställningstagande många av de röstande kände starkt för, vilket i klarspråk betyder att många rösta mot snarare än för en politisk åsikt? Eller om det ökade valdeltagandet antyder en påbörjad trend med mer aktiva medlemmar som känner delaktighet och engagemang i sin närmiljö och därmed också Skarpnäcks församling eller om det var resultatet av en idogt genomförd valkampanj är svårt att svara på. Troligtvis var det en kombination.

Men hade det inte varit för den gedigna insats som genomfördes av såväl förtroendevalda, anställda och församlingsbor med all sin energi hade målet inte uppnåtts. Under hela sommaren färgades all verksamhet i församlingen av information kring både kyrkovalet som demokrati och rättvisefrågor i stort. Under veckorna innan den stora valdagen hölls förtidsröstningslokaler öppna från Skarpnäck till Hammarbyhöjden veckans alla dagar. Knappast någon som vistades i församlingen under september månad kan ha missat att se Skarpnäcks församlings vimplar vaja i vinden. Utöver den utökade tillgängligheten i form av fler tillfällen för förtidsröstning lades även stor kraft ner på större event under helger. Det fanns tillfälle för alla åldrar och olika intressen att få ta del av allt från hänförande konserter till medryckande barnkörsframträdanden och stillsamma samtal över en kopp kaffe, rundvisningar i klocktornet, teaterföreställningar och gudstjänster.

De positiva effekterna av det höga valdeltagandet fortsatte att märkas under hösten. Då i form av ökat antal besökare i flera av församlingens verksamheter. Inte bara hade kännedomen om kyrkans val ökat utan även känslan av att Skarpnäcks församling med kyrkan mitt i byn, **en kyrka för mig och dig och alla som bor och vistas inom församlingens gränser.**

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING MED ÅRSREDOVISNING 2017, SKARPNÄCKS FÖRSAMLING
Org nr 252000-0742. Till Kyrkorådet 14 maj, för beslut i kyrkofullmäktige den 12 juni 2018

Mål 2 Bibehålla dopstatistiken för vuxna, unga och barn på samma nivå som 2015 (30%).

✓ **Ja, det målet nåddes och ökade mer än så.** I de kyrkliga handlingarna möter vi flest församlingsbor. Den kontaktytan är nerven i församlingsarbetet. I tabellen på sidan 7 står att 221 församlingsbor döpts under året och att 728 personer fötts. Det ger en total siffra på 30,4% döpta beräknat på antalet födda. Det höga dopsiffrorna är helt tack vare det fantastiska arbete hela församlingen gör med olika utåtriktade satsningar (mission). Öppenförskola inte minst med förstärkning av prästnärvaro (undervisning) och konfirmationsarbetet som når ut till ungdomar i församlingen (gudstjänst och undervisning).

Varje positivt möte mellan personer i Skarpnäcks församling bidrar. Oavsett om det är en församlingsbo som möter en annan på Ica och berättar om sitt barns upplevelse från sommarens omvälvande konfirmationsresa. Eller om det är en morfars nyfikna frågor till en diakon under en av gemenskapssamlingarna. När det goda som sker i Skarpnäcks församlings namn får spridning ökar det känslan av angelägenhet. Kyrkan är inte en isolerad ö för vissa utvalda. **Den är till för mig och dig och alla som bor och vistas inom församlingens gränser.**

Mål 3 Möjliggöra församlingsbors kallelse så att Guds nåd allena* synliggörs.

(*Nåden allena (sola gratia på latin) är en av reformationens fem pelare (doktriner). Den förklarar att människan inte kan "frälsa sig själv" utan att hon enbart kan bli räddad genom Guds barmhärtighet, som man förtjänar genom rättfärdiggörelsen.)

✓ **Ja, i stort som smått har församlingsbors kallelse möjliggjorts!** Inte bara genom firandet av Martin Luther och reformationsåret. Föreläsningar och samtalskvällar varvades med en kringresande Lutherutställning där besökarna fick möjlighet att uppleva Luthers tankar med flera sinnen.

Under året har efter varje termin (januari-maj, juni-augusti och september-december) en uppföljning skickats ut till samtliga löv i trädet. Eller verksamheter i församlingen om man så vill.

Det samlade omdömet från samtliga tolv körer är enhälligt. Genom musiken kan människors kallelse få utlopp. Kallelsen att sjunga, för sin och sin nästas skull och glädje. Men körerna handlar om så mycket mer än sångglädje. Genom repetitionerna formas meningsfulla band, i kören kan du få utmanas, utvecklas, lyftas och fyllas av delandets glädje. Tack vare körerna fylls gudstjänster och verksamheter vacker musik. I höstens stora satsning, "alla-kan-sjunga-kören" som gick under arbetsnamnet Dylankören hittade många personer in till, inte bara en kör utan även till, en kyrklig gemenskap. Och under valborg fick Skarpnäcks församling ta ton med 60 korister som inte hunnit repa mer än 60 minuter tillsammans. Och tillsammans bidrog de med alla de traditionella sånger som gör ett valborgsfirande till ett valborgsfirande.

Men det syns också så tydligt i arbetet med Svenska kyrkans unga, konfirmandledarutbildningen, bland kyrkvårdar, ringarlag. Det är ideella krafter som bidrar med

sitt engagemang, sin kunskap och sig själva för att vara med och bygga den kyrka som lever och frodas i Skarpnäcks församling. Personer som utmanar, ifrågasätter, bejakar och berikar. Personer utan vilka kyrkan inte vore mer än ett tomt och ödsligt skal.

Det har blivit synliggjort i pilgrimsvandringar och genom samtalskvällar efter tisdagarnas veckomässa. Församlingsbor som möts för att fundera, kontempera, be, äta samtala och bara vara tillsammans. Värt att lyfta är även samarbetet med Bagis Folketshus under våren. När Kent Wistis verk "Kyss – en meditation i ord och bild över höga visan" ställdes ut i folketshus var skarpnäcks församling på plats, både genom besök med Gemenskap och under det öppna samtal som fördes med Wisti själv under en kväll avslutningsvis tjänstgjorde Wisti i mässan i Bagarmossens kyrka. Ett uppskattat möte för många församlingsbor.

Det är bara några exempel på alla de personer som fått möjliggöra sin kallelse genom en kyrka som är **till för mig och dig och alla som bor och vistas inom församlingens gränser.**

Mål 4 Skapa sammanhang för församlingsbor så att Skarpnäcks församling är en frizon.** (** I en frizon är det jämlikt, rättvist, all brist och all fullkomlighet ryms där.)

✓ **Ja, under veckans sju dagar ges oräkneliga antal tillfällen för församlingsbor att uppleva sammanhang där jämlikhet, rättvisa, brist och fullkomlighet ryms.**

Om kommentarerna till de tre tidigare målen till största delen rört verksamhet som sker under Gudstjänst, Undervisning och Mission är det här målet där fokus lätt hamnar på de verksamheter som ligger under Diakoni istället. Under många år har Skarpnäcks församling erbjudit öppna mötesplatser för daglediga personer inom församlingen. Under 2017 kan dessa mötesplatser snarare beskrivas som frizoner. Efter en omsorgsfull inventering skapades Gemenskap, en verksamhet som under 2017 kommit att bli ett viktigt inslag i många församlingsbors veckorutin. Efter en gemensam andakt och måltid erbjuds en gemenskap där var och en får chansen att vara sig själv tillsammans med andra för en stund.

Sedan har det genomförts Fredagsmys och sommarläger – en chans för familjer att få avlastning i vardagsslitet och i gemenskap med andra få mötas över gränser. Enastående med middagar, lek och sångstund där rutiner hjälper till att skapa förutsägbarhet och anställda hjälper till att bära det som behöver bäras. Eller skapa förutsättning för att pyssla det som behöver bli pysslat. Och Skilda världar där barn till skilda föräldrar får chans att skapa en egen berättelse av den skilsmässa de blivit en del av. Eller alla de ungdomar som möts i ungdomsgrupperna, dagkollon och ungdomshäng. För att inte tala om alla de tusentals personer som under 2017 besökt kyrkan under en gudstjänst. Under 2017 startade sinnesromässorna i form av en enkel gudstjänst med delande, ljusständning och nattvard. I en kyrka som är **till för mig och dig och alla som bor och vistas inom församlingens gränser.**

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING MED ÅRSREDOVISNING 2017, SKARPNÄCKS FÖRSAMLING
Org nr 252000-0742. Till Kyrkorådet 14 maj, för beslut i kyrkofullmäktige den 12 juni 2018

UTVECKLINGSOMRÅDEN 2017

Skarpnäcks Församlings verkar för fem långsiktiga intentioner:

- I. att öka delaktigheten genom att stimulera till ideella insatser
- II. att stärka relationen till alla som bor i församlingen genom att arbeta med de kyrkliga handlingarna
- III. att Skarpnäcks församling ska vara en mer aktiv samhällsröst genom att arbeta med externkommunikation
- IV. att arbeta för människan i utsatthet genom att vara en tydlig progressiv samhällsröst
- V. att arbeta för mångfald och öppenhet i vårt närområde.

Dessa intentioner har alla haft en helt avgörande inverkan på utformningen av församlingens utvecklingsområden: Gratia/Delaktighet och Sammanhang (Diakoni), I Guds tjänst/Kyrkliga handlingar (Gudstjänst), Hållbarhet (Undervisning), Barnkonventionen (Diakoni), Normkritik och tillgänglighet (Mission) och Folkbildning (Undervisning).

Utvecklingsområdena skiljer sig från arbetet i den grundläggande uppgiften i övrigt på flera sätt. En tydlig skillnad är att utvecklingsområdena arbetar med att förverkliga församlingens intentioner med perspektivet åtta- tio års sikt. Det är ett betydligt längre tidsspann än övrig verksamhet som jobbar med att uppnå ettårs mål.

Utvecklingsområdena är inte utformade som verksamheter eller aktiviteter. Istället representerar de förhållningssätt, med ambitionen att på sikt komma att genomsyra all verksamhet som bedrivs i församlingen och på så sätt utveckla det arbete som utförs i den grundläggande uppgiften. Det kan tyckas svårt att märka hur dessa förhållningssätt gör avtryck i församlingens verksamheter. Vissa förhållningssätt, till exempel folkbildning och normkritik, genomsyrar redan nu en stor del av verksamheterna. Men att svara på frågan när det skedde eller hur det gjordes är svårare. Det som märks däremot är att den medvetna satsningen att öka kunskapen kring normkritik både skapat en känsla av trygghet i ungdomsgruppen, en ökad respekt i Gemenskaps samlingar. Saker som på sikt även gynnat hur församlingen betraktas av de människor som vistas och bor i Skarpnäcks församling.

Kommentarer till de långsiktiga intentionerna, Utvecklingsområdena

Under 2017 präglades folkbildningsperspektivet av Reformationsjubiléet och kyrkvärdsutbildning (Utbildning i teologi och gudstjänst) och att hitta sätt för att öka den upplevda delaktigheten hos kyrkvårdarna genom framförallt att öka tillgängligheten i gudstjänstplaneringen för kyrkvårdar som har heltidsarbeten och inte kan vara med om sådana möten sker på dagtid. En stor och viktig process gällande hållbarhetsarbetet skedde i konfirmandarbetet där tanken om att resa hållbarare var drivande och resulterade i att en av två konfirmandgrupper i år åker tåg istället för flyg till Spanien. Med glädjen av att ha så stora konfirmandgrupper som församlingen har blir en sådan logistikförändring ganska omfattande. Valet i september och omorganisationen i augusti satte viss sparlåga på utvecklingsarbetet i församlingen. Fokus försköts då från att vara pådrivande i utvecklingsarbete utifrån intentioner och förhållningssätten i utvecklingsområdena till att handla om utvecklingsarbete i ny organisation och val – och det arbetet leddes inte av utvecklingsgruppen

STÖDJANDE FUNKTION - kansli, service och fastighet

Arbetslagen service och kansli samt området kommunikation ligger enligt trädorganisation i stammen, som en stödfunktion. Samtidigt går det arbete service, kansli och kommunikation utför som en röd tråd genom all verksamhet, en tråd som både stöttar och ingår i den grundläggande uppgiften.

Under 2017 avslutade tidigare kanslichefen sin anställning. Från maj och året ut var Jenny Asklund både fastighetsansvarig servicechef och Tf kanslichef. Under hösten 2017 beslutades att It, telefoni och service skall ligga under Fastighet.

Nedan följer en sammanfattad uppföljning av den stödjande funktionens ett-års mål 2017.

Kansliet

Församlingskansliet finns som stöd för församlingsbor som till exempel vill boka kyrkliga handlingar men också som stöd för personalen i allt från frågor om anställning till IT-stöd och kommunikation. Under 2017 är personalen på kansliet starkt märkt av påfrestningarna av att sitta i församlingens tillfälliga lokaler i Björkhagen. Det är svårt att upprätthålla en god arbetsmiljö för de personer som är bundna till sina kontorsplatser största delen av sin arbetstid. Trots detta har kanslipersonalen lyckats anpassa sig väl till rådande arbetssituation.

Lön Församlingens lönehandläggare sedan XX år gick i pension hösten 2017. En ersättare fanns på plats i god tid för att säkerställa att den viktiga funktionen skulle fungera väl utan avbrott. För att klara de krav som GDPR ställer påbörjades under hösten en utredning kring ett nytt lönesystem. Det kommer att bli nödvändigt att införskaffa ett nytt system under 2018.

Fastighet

Byggnader Församlingen äger Markuskyrkan som under 2017 har varit stängd, för renovering och uppbyggnad av ett nytt ventilationssystem, ett arbete som påbörjades 2016 och beräknas vara klart våren 2018. Under året har brister i elsystemet påvisats och senhösten 2017 lades grunden för beslut om att renovera även elsystemet i Markuskyrkan, ett arbete som beräknas vara klart våren 2019. Verksamheten har till stor del bedrivits som tidigare i andra lokaler, läs mer på sidan 9-10.

Övriga lokaler Församlingen hyr Bagarmossens kyrka och Markusplatsen i Skarpnäck av Stockholmshem.

I fastigheten ovanför församlingens lokal Markusplatsen åtgärdades under sommaren en omfattande vattenläcka. I Bagarmossens kyrka var det stora problem med elen i kyrksalen (detta åtgärdades vintern 2018).

Lokalvård Hösten 2017 upphandlades en ny städleverantör, Naturligt Rent, vilka tog över lokalvårdarna från föregående entreprenör.

Träd Församlingens trädförnyelseplan hålls och under året har ett tjugotal björkar fälts, under 2018 kommer minst lika många nya björkar planteras ut.

Orgel 2008 beställde församlingen en ny orgel. Under 2017 gick orgelbyggaren i konkurs, på grund av det vet vi i skrivande stund inte om och när vi har en ny orgel på plats men utredning pågår för att se över möjliga lösningar.

It/telefoni I kontraktet finns en It grupp bestående av kanslichefer eller motsvarande från varje församling samt IT-samordnaren, för att fatta beslut rörande kontraktets gemensamma server (vilken finns i Söderledskyrkan, Farsta församling). När även Sofia församling, under 2017, gick in i den kontraktsgemensamma servern beslutades att ytterligare en It-tekniker på 75% skulle anställas. Den nya dataskyddsförordningen (GDPR) som börjar gälla i EU den 25 maj 2018 har tagit stor del av It gruppens tid, för att anpassa vår verksamhet efter den nya lagen.

Service

Servicegruppen har under året fått arbeta flexibelt i alla de olika lokaler som nämnts på sidan 8. Det ställs högre krav på service när de tjänstgör i en lånad lokal, dit allt material behöver transporteras än i en av församlingens egna lokaler. En hel del tid har även lagts på att röja i Markuskyrkan inför renoveringens olika faser.

Sammanfattning Kansli service och fastighet Skarpnäcks församling skall leva upp till de mål kyrkoordningen ger oss i form av korrekt hantering av all administration.

Det övergripande målet för stammen är, och kommer alltid att vara, att serva församlingsborna på det vis som krävs för att församlingens mål ska nås. Att församlingsbor hittar till de olika verksamheterna, att det är snöröjt för ökad framkomlighet, att ljus, ljud och teknik fungerar, att den förtäring som serveras håller hög klass, att lokalerna är möblerade på ett för ändamålet bra sätt, att de församlingsbor som behöver får hjälp att hitta rätt. Kort sagt syftar stammens funktion i allt till att vara medmänniskor i livets alla skeenden och på så vis göra livet lättare att leva.

Kommunikation

Ytterligare en del av stödfunktionen är Kommunikation, vilket i Skarpnäcks församling är kopplat till grenen mission. Arbetet med den praktiska kommunikationen i församlingen har under 2017 skett genom en kommunikationsgrupp (med 2,5 heltidstjänster) där kommunikatörerna gemensamt prioriterade arbetet utifrån strategier, mål och budget.

✓ **Det långsiktiga målet "att fler ska uppleva evangelisk glädje".**

Inför valet skedde också en sprint i det långsiktiga arbetet att öka antalet som följer församlingen i sociala medier med fokus på församlingsbor. Sociala medier är en billig och effektiv kanal som når en bred målgrupp. Församlingen ökade följare i alla kanaler (hela + 35 % för församlingens FaceBook!) och arbetade strategiskt med att visa upp den breda verksamhet och den glädje som finns i församlinglivet under #församlingliv.

✓ **Mål 1 Öka valdeltagandet från 18,64 % (2013) till 25 % (2017).**

Fokus i kommunikationsarbetet under 2017 låg främst på arbetet inför, med och efter kyrkovalet. Det hårda arbetet gav resultat med högt valdeltagande men också ovärderliga effekter som högre kännedom om församlingen i och med god synlighet i alla kanaler och ute på torg och gator där de som arbetade med valet bar profilkläder och omgavs av enorma gula beachflaggor och annat valmaterial. (se utvärdering val i separat bilaga.)

✓ **Mål 2 Bibehålla dopstatistiken för vuxna, unga och barn på samma nivå som 2015 (30%).**

Fokus på möjlighet till dop i tältet vid Markuskyrkan i olika material gav utdelning och antalet dop i tältet ökade under 2017 jämförbar tid året innan. Under 2017 fortsatte också arbetet med att underlätta rekryteringen till konfirmation genom arbete med informationsmaterial men också genom att vidareutveckla den anmälningssajt som byggdes året innan. Under 2017 döptes **32,4 %** av Skarpnäcks församlings konfirmander (23 döpta av 71 konf) i samband med sin konfirmation.

✓ **Mål 3 Möjliggöra församlingsbors kallelse så att Guds nåd allena ***

synliggörs. (*Nåden allena (sola gratia på latin) är en av reformationens fem pelare (doktriner). Den förklarar att människan inte kan "frälsa sig själv" utan att hon enbart kan bli räddad genom Guds barmhärtighet, som man förtjänar genom rättfärdiggörelsen.)

Under året har det, förutom valet, varit stort fokus på kommunikation med ideella. Församlingens nyhetsbrev i digital och fysisk form gick till dem som är intresserade av att kanske engagera sig i församlingens liv och till de som redan har ideella uppdrag. Flera nya verksamheter som leddes av ideella fick prioritet i församlingens kanaler till exempel sinnesromässa och yoga. Dessutom fortsatte insatserna kring pilgrim där vandringarna under 2017 börjades leda av ideella.

✓ **Mål 4 Skapa sammanhang för församlingsbor så att Skarpnäcks församling är en frizon**.** (** I en frizon är det jämlikt, rättvist, all brist och all fullkomlighet ryms där.)

Församlingen samarbetade med lokala aktörer i flera sammanhang som Valborg, Nationaldagen och Bagisloppet - alla event med fokus på en gemenskap tillgänglig för alla. Församlingen bidrog på olika sätt med allt från att organisera en kör till att stå och peppa barnen som sprang i Bagisloppet. Arbetet fyllde både syftet med sammanhang för församlingsbor och för vår viktiga gemenskap som en del av det lokala samhället. En stor händelse var också den alla-kan-sjunga-kör som startade och blev omåttligt populär, där kommunikationen handlade om att visa på den låga tröskeln in till att sjunga i ett körsammanhang och på glädjen i att sjunga tillsammans. Utmaningar under 2017 var undermåliga IT-system och dålig förankring kring när underlag måste finnas för att undvika stress i produktionen.

Höjdpunkter under året var den positiva känslan kring valet som väckte diskussionerna om vikten av god intern och extern kommunikation samt de stolta barnen som under en ceremoni fick pris för de vackra etiketter de ritat till årets burkar av Markushonung. Budget för 2017 höll sig inom givna ramar.

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING MED ÅRSREDOVISNING 2017, SKARPNÄCKS FÖRSAMLING
Org nr 252000-0742. Till Kyrkorådet 14 maj, för beslut i kyrkofullmäktige den 12 juni 2018

STOLTHETSTRÄDET

en bild för utvärdering från anställda i Skarpnäcks församling

Stolthetsträdet är ett resultat av Skarpnäcks församlings egen interna utvärdering från anställda medarbetare. Under personalplaneringsdagarna i januari har samtliga deltagare delats upp i mindre grupper för att tillsammans tänka tillbaka på året som gått. I januari 2018 gjordes övningen som utarbetats internt för fjärde året i rad.

STOLTHETER är de saker som av personalen upplevts som uppbyggande under året.

I RÖTTERNA gömmer sig de saker personalen upplever som problematiska på något sätt.

Stolthetsträdet blir som en kompass för kommande års arbete där personalen i församlingen kontinuerligt arbetar för att ta itu med de delar som ligger på minussidan. Under ett år som präglats av nya arbetslag, KYRKOVAL17, stängda lokaler i Markuskyrkan, Luther och arbetsmiljöarbetet med Antenn har trädet kommit att se ut enligt nedan.

Jämför 2017 års stolthetsträd (sid 16) med stolthetsträden nedan från 2014-2016.

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING MED ÅRSREDOVISNING 2017, SKARPNÄCKS FÖRSAMLING
Org nr 252000-0742. Till Kyrkorådet 14 maj, för beslut i kyrkofullmäktige den 12 juni 2018

STOLTHETSTRÄD 2017

PERSONLIGT:
KAOS EFTER FÖRÄLDRALEDIGHET
TIDSBRIST
JONGLERAR FÖR MYCKET SAMTIDIGT
VILL TA MER PLATS

VERKSAMHET:
INTE FÅTT IGÅNG BARNPANELEN
= FORUM FÖR BARN ATT SÄGER VAD DE TYCKER
NÄR EN MÅSTE STÄDA EFTER ANDRA
SAKNAR STÖD AV KOLLEGOR

LOKALER:
**ATT MARKUSKYRKAN ÄR
STÄNGD OCH INTE MÅR BRA**

ARBETSMILJÖ:
SURA MÄNNISKOR SOM DRAR NED ARBETSGLÄDJE
RÄDSLANS OCH TYSTNADENS KULTUR RÅDER
STÖKIGT PÅ G: ALLT ADMINISTRATIVT
FRUSTRERADE KOLLEGOR BLIR ENERGITUJVAR
AVENY
ORGANISATIONEN
BRIST PÅ GOD ARBETSLEDNING
FÖR LÅNG TID MELLAN FRÅGA OCH SVAR
RÖRIGHET I ORGANISATIONEN
ATT INTERKOMMUNIKATIONEN IBLAND
ÄR OTYDLIG OCH MOTSÄGELSEFULL
PRODUKTIONSTUNGT

Svenska kyrkan
SKARPNÄCKS FÖRSAMLING

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING MED ÅRSREDOVISNING 2017, SKARPNÄCKS FÖRSAMLING
Org nr 252000-0742. Till Kyrkorådet 14 maj, för beslut i kyrkofullmäktige den 12 juni 2018

Svenska kyrkan
SKARPNÄCKS FÖRSAMLING

LISTA FÖRTROENDEVALDA LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE 2017

Kyrkofullmäktige 2017 Ordinarie ledamöter:

Kurt Sjöberg (S)
Ordförande
Viviane Janson (VISK)
Vice ordförande
Yasmin Eriksson (S)
Anna Stiernstedt (S)
Annika Johansson (S)
Beatrice Kamau Lundgren (S)
Bo Olsson (S)
Justinian Rupia (S)
Susanne Lindberg Elmgren (S)
Fredrik Stiernstedt (S)
Anneli Olsson (S)
Leif Karlsson (S)
Eila Karlberg (S)
Inger Nilsson (VISK)
Anna Malmqvist (VISK)
Christina Linder (VISK)
Ulla Widén (VISK)
Marianne Alenius (VISK)
Cissi Billgren Askvall (POSK)
Linnéa Román (POSK)
Lars Jakobsson (POSK)
Lillian Roos Ahlforn (POSK)
Thomas Erlandsson (POSK)
Maria Olson (POSK)
Lars Gonzalez Carlson (POSK)
Rut Niska Säfström (BA)
Lena Östh (BA)
Börje Norell (BA)
Agneta Claverling (C)

Ersättare:

Anders Helsing (S)
Larz Odergård (S)
Börje Linder (S)
Curre Hansson (S)
Roger Johansson (S)
Kristina Lindmark (POSK)
Gertie Stolpe (POSK)
Baldur Baldursson (POSK)
Marianne Holmstedt (POSK)
Christer Ångström (BA)
Anne-Marie Edberg (C)

Kyrkorådet

Ordinarie ledamöter:
Annika Johanson Hansson (S)
ordförande

Inger Nilsson (VISK)
vice ordförande
Kurt Sjöberg (S)
Bo Olsson (S)
Yasmin Eriksson (S)
Viviane Janson (VISK)
Thomas Erlandsson (POSK)
Lars Jakobsson (POSK)
Rut Niska Säfström (Ba)
Maria Berg, kyrkoherde

Ersättare:

Beatrice Kamau Lundgren (S)
Justinian Rupia (S)
Eila Karlberg (S)
Anders Helsing (S)
Åsa Arkö Qvarfordt (VISK)

Marianne Alenius (VISK)
Lars Gonzalez Carlson (POSK)
Linnéa Román (POSK)
Lena Östh (BA)

Valnämnd:

Ordinarie ledamöter:

Bo Olsson (S)
ordförande
Baldur Baldursson (POSK) *vice ordförande*
Annika Johansson Hansson (S)
Åsa Arkö Qvarfordt (VISK)
Christer Ångström (BA)
Agneta Claverling (C)

Ersättare:

Roger Johansson (S)
Lars Gonzalez Carlson (POSK)
Inger Nilsson (VISK)
Rut Niska Säfström (Ba)
Anne-Marie Edberg (C)

Arbetsutskott

Annika Johanson Hansson (S)
Ordförande
Inger Nilsson (VISK)
Vice ordförande
Maria Berg, kyrkoherde

Årsredovisning

för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2017

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Svenska kyrkan Skarpnäcks församlings grundläggande uppgift är enligt kyrkoordningen att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor skall komma till tro på Kristus, skapa en kristen gemenskap, att Guds rike ska utbredas och skapelsen återupprättas. Visionen för Skarpnäcks församling är att bidra till det goda samhället och vara närvarande i livets alla skeenden. Detta görs via fem långsiktiga riktlinjer:

- Att öka delaktighet genom ideella insatser
- Att stärka relation till boende i församlingen genom kyrkliga handlingar
- Att vara en mer aktiv samhällsröst genom extern kommunikation
- Att verka för människan i utsatthet genom att vara en progressiv röst
- Att verka för öppenhet och mångfald

Information om verksamheten och arbete i den grundläggande uppgiften redovisas separat i den bifogade verksamhetsberättelsen i enlighet med församlingens tradition.

Resultat och ställning

Verksamheten i Skarpnäcks församling har under 2017 dominerats av två saker, dels ombyggnation av ventilationen i Markuskyrkan och dels kyrkovalet. Kyrkovalet blev en stor framgång med en markant ökning av antalet röstande. Ombyggnaden av Markuskyrkan har medfört att verksamheten tvingats ut på gator och torg. Delvis har detta varit en belastning men det har också varit positivt då känslan av ökad kontakt uppskattats av både personal och medlemmar.

Antalet döpta barn i församlingen har under 2017 ökat med 21% och innebär att nästan var tredje nyfödd i församlingen har döpts, den högsta siffran i söderort. Detta är sannolikt en direkt effekt av den ökade närvaron och synligheten på gator och torg.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Den sedan länge pågående orgelbyggnationen drabbades i augusti 2017 av att orgelbyggaren gick i konkurs vilket medförde att den investering som gjorts under tidigare år måste kostnadsföras och resultatet drabbades av en förlust på 3.269 tkr. Även ombyggnaden av Markuskyrkan har haft en stor påverkan på ekonomin då kostanderna ökat med bl.a. hyror för den tillfälliga paviljongen som är placerad en bit ifrån Markuskyrkan. En investering av den storlek som nu görs i Markuskyrkan har en stor påverkan på församlingens likviditet och där kommer åtgärder att krävas för att återställa det förvaltade kapitalet.

h

Framtida utveckling

Ombyggnationen av ventilationen beräknas vara avslutad under 2018. Arbetet med underhåll av Markuskyrkan kommer sedan att fortsätta i och med att de gamla elinstallationerna inte motsvarar dagens krav. Åtgärderna beräknas klara under 2020 och beräknas kosta minst ca 15 mkr. Dessa två stora projekt innebär att församlingen kommer att behöva se över både kyrkoavgiften och sin kostnadsmassa för att återställa likviditet och förvaltad kapital.

Församlingen har sitt säte i Stockholms kommun.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Församlingen bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Stiftelser

Församlingen förvaltar 1 (1) stiftelse med ett totalt utgående eget kapital om 503tkr (512tkr).

h

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2017-01-01 enligt tidigare principer	56 699	-849	55 850
Effekt av ändrade redovisningsprinciper			
Omföring av föregående års resultat	-849	849	0
Årets resultat		-4 950	
Eget kapital 2017-12-31	55 850	-4 950	50 900

h

Kollekter

Belopp i tkr	2017	2016	2015	2014	2013
Förmedlade rikskollekter	29	26	34	33	33
Förmedlade stiftskollekter	3	8	8	5	9
Förmedlade församlingskollekt	23	49	80	53	67
Summa kollekter	57	83	122	91	109

En riks- eller stiftskollekt tas upp till samma ändamål och på samma dag i hela landet/stiftet.

Församlingskollekt beslutas i församlingen. Skarpnäcks församling har beslutat att dessa kollekter ska gå till församlingens tre internationella projekt: två i Palestina/Israel och ett i Rumänien.

Insamlingar

Belopp i tkr	2017	2016	2015	2014	2013
Utöver kollekter lokalt	33	29	33	194	84
Via Bg och PG - nationellt	316	325	416	295	ingen uppgift

Förutom kollekter skapas andra tillfällen för olika insamlingar genom tex försäljning av "Markushonung", enskilda gåvor och bössinsamlingar. Ljusbärare blev gratis from 2014. Under 2016 börjar "Swish" användas via smarta telefonens app'ar för både kollekter, insamlingar och försäljning av varor ur församlingens Fairtrade sortiment. Församlingen ser inte att tekniken har ökat de insamlade beloppen.

Förmedlade kollekter tas inte upp i församlingens resultaträkning.

Ekonomisk flerårsöversikt

Belopp i tkr

Allmänna förutsättningar	2017	2016	2015	2014	2013
Tillhöriga (antal)	22 685	22 734	23 097	23 114	23 100
Tillhöriga (%)	47,5%	47,9%	48,7%	49,7%	50,4%
Kyrkoavgift exkl. begravningsavg. (%)	0,76%	0,76%	0,76%	0,76%	0,76%
Medelantal anställda	46	46	43	41	39

Intäcks- och kostnadsanalys

Totalt verksamhetens intäkter	42 038	40 712	39 429	39 352	37 678
Verksamhetens kostnader	-47 136	-41 709	-45 302	-38 645	-41 972
Förändring av ändamålsbestämda medel	0	0	0	158	43
Verksamhetens resultat	-5 098	-997	-5 874	865	-4 251
Resultat från finansiella investeringar	148	149	396	8 855	1 215
Årets resultat	-4 950	-849	-5 485	9 719	-3 036
Kyrkoavgift inkl. utjämning (netto)	41 611	38 922	38 515	39 602	38 156
Varav slutavräkning	3 372	2 295	2 638	2 801	2 534
Pers. kostnader/verks. intäkter (%)	65,4%	64,9%	64,3%	58,5%	64,1%
Av- och nedskrivn/verks. intäkter (%)	10,1%	3,5%	3,1%	2,0%	2,4%

Ekonomisk ställning

Fastställt mål för det egna kapitalets storlek	29 177	28 689	28 410	27 516	27 516
Eget kapital	50 900	55 850	56 699	62 184	52 465
Kassalikviditet (%)	141,7%	136,0%	67,0%	109,1%	438,4%
Soliditet (%)	84%	91%	90%	92%	90%
Värdesäkring av eget kapital (%)	-8,9%	-1,5%	-8,8%	18,5%	-7,1%

Nyckeltalsdefinitioner

* Kyrkoavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara intäkten.

* Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

* Av- och nedskrivningar/ verksamhetens intäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens verksamhetens intäkter.

* Kassalikviditet (%) - omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder

* Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

* Värdesäkring av eget kapital (%) - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		47 538	44 192
Ekonomisk utjämning	2	-5 927	-5 270
Erhållna gåvor och bidrag (KAE, KBB)	4	160	1 540
Övriga verksamhetsintäkter		267	250
Summa verksamhetens intäkter		42 038	40 712
Verksamhetens kostnader			
Övriga verksamhetskostnader	5	-15 386	-13 865
Personalkostnader	6	-27 498	-26 403
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar	11	-4 252	-1 441
Summa verksamhetens kostnader		-47 136	-41 709
Verksamhetens resultat		-5 098	-997
Resultat från finansiella investeringar	7		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		141	149
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		18	0
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-11	-1
Resultat efter finansiella poster		-4 950	-849
ÅRETS RESULTAT		-4 950	-849

Handwritten signature

Balansräkning

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2017	2016
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	9	589	756
Inventarier, verktyg och installationer	10	1 996	2 700
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	11	17 155	3 333
Summa materiella anläggningstillgångar		19 740	6 789
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	12	27 146	47 005
Summa finansiella anläggningstillgångar		27 146	47 005
Summa anläggningstillgångar		46 887	53 794
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar		29	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	2 621	2 370
Summa kortfristiga fordringar		2 650	2 370
Kassa och bank	14	11 099	5 448
Summa omsättningstillgångar		13 749	7 818
Summa tillgångar		60 635	61 611

Handwritten signature

Balansräkning

EGET KAPITAL OCH SKULDER, tkr	Not	2017	2016
Eget kapital	15		
Balanserat resultat		55 850	56 699
Årets resultat		-4 950	-849
Summa eget kapital		50 900	55 850
 Ändamålsbestämda medel	 4	 0	 30
 Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 563	924
Skatteskuld		0	71
Övriga skulder		1 187	1 042
Villkorade bidrag	16	30	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	3 956	3 756
Summa kortfristiga skulder		9 736	5 793
 Summa eget kapital och skulder		 60 635	 61 673

Handwritten signature

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisningsprinciper

Grunder för upprättande

Från och med räkenskapsåret 2017 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen (1995:1554) ÄRL, begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Med stöd av 3 kap 5§ fjärde stycket ÄRL har församlingen inte räknat om jämförelsetalen och därmed är tidpunkten för övergången för tillämpning av BFAR 2012:1 den 1 januari 2017.

Förändringarna och effekterna i samband med övergången visas i not 2 samt i specifikationen till Eget kapital.

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kr (tkr) om inget annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift

Svenska kyrkans huvudentäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållna gåvor

Erhållna gåvor redovisas enligt BFAR 2002:10, Redovisning av gåvor i ideella föreningar och registrerade trossamfund, vilket innebär att de intäktsredovisas i den period de har mottagits. Intäkten motsvarar tillgångens anskaffningsvärde.

För ändamålsbestämda gåvor tillämpas KRED:s rekommendation, Redovisning av ändamålsbestämda gåvor, vilket innebär att under året erhållna men ej förbrukade gåvor, tillsammans med under året förbrukade gåvor erhållna under tidigare år, redovisas i resultaträkningen på raden Förändring av ändamålsbestämda medel. Se vidare under rubriken Ändamålsbestämda medel.

En ändamålsbestämd gåva innehåller ett av givaren, i samband med överlämnandet av gåvan, angivet villkor för användningen, vilket innebär att den har ett rättsligt skydd och inte får användas till annat ändamål.

Erhållna bidrag

Erhållna bidrag redovisas enligt BFAR 2002:11, Redovisning av bidrag av likvida medel till ideella föreningar och registrerade trossamfund från offentlig-rättsliga organ, vilket innebär att intäkten ställs mot den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Leasing

All leasing, både när församlingen är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden.

Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Handwritten signature

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, social avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Församlingens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån församlingen bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Församlingen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I församlingen finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då församlingens ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50% av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som erhålls för förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark, utöver kyrkogårdsmark, skrivs inte av, då nyttjandeperioden är obegränsad.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	50år
Datautrustning	5år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5 - 15år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Statliga stöd

Statligt stöd som avser förvärv av anläggningstillgång och omsättningstillgång redovisas enligt BFN R 5. Redovisning av statliga stöd, vilket innebär att de reducerar tillgångens anskaffningsvärde. Tillgången redovisas följaktligen till nettoanskaffningsvärde, vilket även utgör grund för beräkning av avskrivningarnas storlek.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när församlingen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och församlingen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelse har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav - post för postvärdering

Innehas i posten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten Resultat från finansiella anläggningstillgångar.

Nedskrivningsbehovet provas individuellt för aktier och andelar och övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar som är väsentliga.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Eventualförpliktelse

En eventualförpliktelse är

- en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtids händelser som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffat eller uteblir eller
- en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning på sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

Handwritten signature

Not 2 Ekonomisk utjämning

Alla församlingar och kyrkliga samfundigheter omfattas av ett inomkyrkligt utjämningsystem. Syftet med utjämnningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämnningen.

Not 3 Förändrade redovisningsprinciper vid övergången till K3

Detta är den första årsredovisning för Skarpnäcks församling som upprättas enligt BFN:s Allmänna råd BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning, (K3)*. De redovisningsprinciper som återfinns i not 1 har tillämpats när årsredovisningen upprättats per den 31 december 2017. Med stöd av 3 kap 5§ fjärde stycket ARL har församlingen inte räknat om jämförelsetalen.

Vid övergången till K3 har följande väsentliga förändringar av redovisningsprinciper påverkat församlingen:

- Ändamålsbestämda medel motsvaras i K3 av posten Villkorade bidrag.

Not 4 Erhållna gåvor och bidrag

	2017	2016
Gåvor		
	0	0
Bidrag		
Övriga bidrag från stiftet (KAE, KBB)	160	1 540
Summa bidrag och gåvor	160	1 540
Ändamålsbestämda medel	2017	2016
Ingående värde	30	30
Omklassificering *	-30	0
<u>Inspråkade gåvor</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Utgående värde	0	30

*Till följd av ändrade redovisningsprinciper vid övergången till K3 har Ändamålsbestämda medel omklassificerats till Villkorade bidrag, se även not 2.

Not 5 Övriga verksamhetskostnader

	2017	2016
Lokalkostnader (hyrda)	3 459	2 776
Fastighetskostnader (egna fastigheten)	1 553	1 818
Förbrukningsinventarier	252	438
Arvode och kostnadsersättning till revisorer		
Kvalificerade revisorer		
Revisionsuppdrag, KPMG	89	87
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	10	10
	99	97

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på församlingens revisorer att utföra, rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter samt verksamhetsrevision och granskning av kollekttränskaper enligt kyrkoordningen. Allt annat är andra uppdrag.

Not 6 Personal

Medelantalet anställda	2017	2016
Kvinnor	34	34
Män	12	12
	46	46

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp, 22 400 kr (22 250 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2002:9.

*Könsfördelning i kyrkoråd	2017	2016
Kvinnor	62%	58%
Män	38%	42%
*oförändrat under mandatperioden		

Löner, arvoden och andra ersättningar	2017	2016
Ledamöter i kyrkoråd och övriga nämnder*	103	203
Anställda	18 320	17 726
	18 423	17 929

I uppgiften om löner och arvoden ingår inte anställd personal som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp, 22 400 kr (22 250 kr). Församlingen har betalt ut sådan ersättning med totalt 389767 (249413) kr vilket inte har tagits med i uppgiften om löner och andra ersättningar. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2002:9.

Ersättning till ordföranden i kyrkoråd

*Till ordföranden i kyrkorådet har ersättning utgått med 48700 (45020) tkr.

Pensionskostnader och andra sociala avgifter	2017	2016
Pensionskostnader, ledamöter i verkställande organ	0	0
Pensionskostnader, anställda	1 419	1 412
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	6 174	5 624
	7 592	7 036

Församlingen har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 7 Resultat från finansiella investeringar

Resultat från finansiella anläggningstillgångar, se not 9	2017	2016
Utdelning / Vinst försäljning av fondinnehav	141	149
	141	149
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2017	2016
Räntor	18	0
	18	0
	0	0

PK

Not 8 Räntekostnader

Räntekostnader och liknande resultatposter	2017	2016
Räntekostnader till övriga företag	-11	-1
	-11	-1

Not 9 Byggnader och mark

	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden*	0	0
Inköp under året	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0

*Posten avser Markuskyrkan. Bokfört värde är 1 kr. Byggnaden står på ofri grund.
Ev. marknadsvärde är svårt att uppskatta.

Nedlagda kostnader på annans fastighet		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	3 327	3 327
Inköp under året	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 327	3 327
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 571	-2 403
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-167	-168
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 738	-2 571
Utgående bokfört värde	589	756

Not 10 Inventarier, verktyg och installationer

	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	10 557	10 818
Inköp under året	114	864
Försäljningar och utrangeringar	0	-1 125
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	10 670	10 557
Ingående ackumulerade avskrivningar	-7 856	-7 666
Försäljningar och utrangeringar		1 125
Årets avskrivningar	-818	-1 315
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 674	-7 856
Utgående bokfört värde	1 996	2 700

Not 11 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Orgelprojekt, Ventilation Markuskyrkan	2017	2016
Ingående balans	3 333	3 275
Årets Nyanskaffningar	17 091	58
Årets Omklassificeringar	-3 269	0
Utgående balans	17 155	3 333

Handwritten signature

Not 12 Värdepappersinnehav

Värdepappersinnehav (tkr)	Anskaffnings-värde	Anskaffnings-värde	Marknads-värde
	2017	2016	
Noterade aktie- räntefonder	13 141	4 250	14 390
Övriga långfristiga placeringar	5	5	
Summa värdepappersinnehav	13 146	4 255	
Förändring av värdepappersinnehav	2017	2016	
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	4 255	22 451	
Investeringar under året (SPP, Aktiefond Talenten)	8 891	4 250	
Omklassificering	0	0	
Försäljningar/avyttringar (Räntefond och Aktiefond Talenten)	0	-22 446	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	13 146	4 255	
Utgående bokfört värde	13 146	4 255	
Vid bokslutet ännu oplacerade värden på likvidkonto*	14 000	42 750	
Summa totalt innehav	27 146	47 005	

* återinvesteras stegvis till aktiefonder samt kassamedel läggs till kyrkkontot i enlighet med Finanspolicy

Not 13 Övriga Fordringar & Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2017	2016
Förutbetalda hyror	251	247
Försäkringspremier	11	11
Kyrkoantikvarisk ersättning	1 905	1 745
Övriga poster	454	367
	2 621	2 370

Not 14 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 10502 (4954) tkr behållning på det sk Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 15 Eget kapital

Enligt Kyrkoordningen ska kyrkofullmäktige fastställa ett mål för det egna kapitalets storlek. Församlingens målskapital fastställt (och uppnås) till 29177 (28689) tkr.

Not 16 Villkorade bidrag

	2017
Ingående balans	
Omklassificering*	30
Erhållet under året	0
<u>Anspråktaget under året</u>	<u>0</u>
Summa utgående balans	30

*Till följd av ändrade redovisningsprinciper vid övergången till K3 har Åndamålsbestämda medel omklassificerats till Villkorade bidrag, se även not 2.

Specifikation av utgående balans	2017
Bidrag till anläggningstillgångar	30
Offentliga bidrag till anläggningstillgångar	0
Offentliga bidrag till omsättningstillgångar	0
Skuldförda bidrag till verksamheten	0
<u>Skuldförda offentliga bidrag till verksamheten</u>	<u>0</u>
Summa	30

Not 17 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

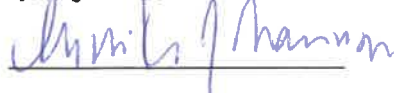
	2017	2016
Upplupna löner	0	0
Upplupna semesterlöner	1 458	1 260
Upplupna sociala avgifter	551	481
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 947	2 015
	3 956	3 756

Not 18 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Församlingen har inga ställda säkerheter eller eventalförpliktelser.

Björkågen 2018-05-31

Annika Johansson, kyrkorådets ordförande

Fredrik Stiernstedt

Kurt Sjöberg

Yasmin Eriksson

Bo Olsson

Monica Hallberg

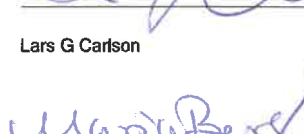
Aina Persdotter

Lukas Romson

Lars G Carlson

Maria Berg, kyrkoherde

Vår revisionsberättelse har avgivits 2018-05-31

Christos Tsoukatos

Christer Forsberg, auktoriserad revisor

Gunnar Caperius